

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 12, grudzień 2025 08:02

Alicja Cisowska

Odsłony: 738

Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawił sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny opinię w związku z trzema projektami ustaw dotyczących asystencji osobistej: przedstawionego przez Prezydenta RP (druk sejmowy nr 316); projektu rządowego (druk sejmowy nr 1929) oraz poselskiego (druk sejmowy nr 1933).

Marcin Wiącek apeluje o uwzględnienie w pracach nad projektami standardów wynikających z Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami.

Zwraca też uwagę przewodniczącej Komisji Katarzynie Ueberhan na istotne kwestie, które zasługują na wnikliwą analizę. M.in. prace nad projektami ustaw o asystencji osobistej należy skorelować z przyspieszeniem prac nad projektem ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji.

Rzecznik – wykonujący zadania organu monitorującego wdrażanie postanowień Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami – z zadowoleniem przyjął, że projekty są na etapie prac parlamentarnych. Ma nadzieję, że przyjęta ustawa będzie stanowić podstawę odpowiedniego i adekwatnego do potrzeb wsparcia osób z niepełnosprawnością, umożliwiając im niezależne życie i włączenie społeczne na zasadzie równości z innymi.

Dostępność usług asystenckich jest jednym z kluczowych aspektów procesu deinstytucjonalizacji i poszanowania prawa jednostki do niezależnego życia zgodnie z jej autonomicznym wyborem. Zgodnie z art. 19 lit. b Konwencji Polska zobowiązała się m.in. do zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami szerokiego zakresu usług wspierających świadczonych w miejscu zamieszkania, w tym również do pomocy osobistej niezbędnej do życia i włączenia w społeczność oraz zapobiegającej izolacji i segregacji społecznej. Usługi asystenckie powinny obejmować nie tylko wsparcie w zakresie aktywności zawodowej, ale również interakcje społeczne i kontakty z rówieśnikami, udział w życiu politycznym i publicznym oraz życiu kulturalnym, rekreacji, wypoczynku i aktywności fizycznej. Usługi asystenckie są pewnego rodzaju spoiwem wypełniającym luki i niedoskonałości systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

RPO wyraża zaniepokojenie przewlekłością prac nad ustawą o asystencji osobistej. Pierwsze czytanie rządowego i poselskiego projektu ustawy nastąpiło po ponad roku od pierwszego czytania prezydenckiego projektu ustawy regulującej tę samą kwestię (od tego czasu dalszych prac nad nim nie podjęto). Działania rozpoczęły się w 2021 r. wraz z pojawieniem się pierwszej wzmianki o prowadzeniu prac nad prezydenckim projektem ustawy o asystencji osobistej, które zakładały pierwotnie, iż zostanie on skierowany do Sejmu do końca 2021 r., co ostatecznie stało się 4 marca 2024 r.

W tym kontekście niepokojące jest zaproponowanie, aby asystencja wchodziła w życie stopniowo w stosunku do kolejnych grup potencjalnych beneficjentów, co przewiduje rządowy projekt ustawy.

„Wprowadzenie rozwiązania przewidującego 5-letni okres wdrażania asystencji dla wąskiej grupy osób z niepełnosprawnościami w sytuacji, w której społeczność osób z niepełnosprawnościami oczekuje na zakończenie prac nad projektem ustawy niemal 5 lat, uważam za trudne do przyjęcia” – napisał RPO.

Wątpliwości budzi także rozważane umożliwienie skorzystania z asystencji osobistej co do zasady osobom pomiędzy 13. a 65. rokiem życia.

Rzecznik Praw Obywatelskich prosi o uwzględnienie swych szczegółowych uwag w toku dalszych

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 12, grudzień 2025 08:02

Alicja Cisowska

Odsłony: 738

prac legislacyjnych. Dotyczą one takich kwestii, jak:

- Standardy wynikające z Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych
- Dostęp do usług asystenckich
- Budżet osobisty
- Konieczność modyfikacji instytucji ubezwłasnowolnienia
- Możliwość zatrudnienia asystenta osobistego w oparciu o umowę o pracę i waloryzacji wynagrodzeń asystentów
- Możliwość wyboru asystenta osobistego przez użytkownika
- Przeniesienie niewykorzystanych godzin asystencji – różnice między rządowym a poselskim projektem ustawy
- Osoby ubezwłasnowolnione a prawo do złożenia wniosku o przyznanie asystencji
- Okres, na jaki może zostać wydana decyzja przyznająca prawo do asystencji osobistej
- Finansowanie systemu asystencji
- Korzystanie ze wsparcia asystenta osobistego podczas pobytu użytkownika w placówkach ochrony zdrowia
- Uregulowanie systemu asystencji osobistej

Źródło: RPO